

Motion till riksdagen

1985/86:Sk234

förste vice talman Ingegerd Troedsson m. fl. (m)

Upphävande av sambeskattnings negativa effekter

I motioner under tidigare år har vi lagt fram ett stort antal exempel på sambeskattningsregler som missgynnar äktenskapet resp. för samboende tillkomsten av gemensamt barn.

Som en princip i skattesystemet gäller sedan länge att beskattningen sker individuellt. Att denna princip ännu inte har genomförts fullt ut är beklagligt och medför en rad problem för de skattskyldiga. Således är det från rättvisesynpunkt otillfredsställande att makars *förmögenhet* sambeskattas, och efter de senaste skärpningarna av förmögenhetsskatten drabbas gifta personer eller samboende med barn, även om de har en relativt liten förmögenhet. Det skattebortfall som kan bli följden av att sambeskattningen av makars förmögenhet slopas torde vara försumbart i statsbudgeten. Denna sambeskattning bör därför slopas. Motsvarande invändningar gäller i viss utsträckning också sambeskattningen av föräldrar och barn i förmögenhetshänseende.

När det gäller *B-inkomster* gör sig nackdelarna med den nuvarande sambeskattningen gällande i hög grad. Denna sambeskattning, som numera sker endast vid beräkning av tilläggsbelopp vid taxeringen till statlig inkomstskatt, är tekniskt synnerligen komplicerad och medför i många fall en orimlig skattebelastning jämfört med vad som gäller för ensamstående. Reglerna medför också att äktenskapet såsom samlevnadsform och samboende personer som får barn missgynnas vid beskattningen.

Hit hör också den *spärregel* — dvs. 80/85-procentsregeln — som begränsar den del av inkomsten som går till inkomst- och förmögenhetsskatt. Denna kan genom sambeskattningsreglerna få nära nog konfiskatoriska effekter för den som gifter sig med — eller får barn med — någon som faller under denna begränsningsregel. Även makens/den samboendes *hela* inkomst kan då komma att drabbas av 80% eller mer i skatt.

För *medhjälpare* make i jordbruk, rörelse eller fåmansföretag kvarstår alltså ett betydande mått av sambeskattning. Understiger den medhjälpare makens arbetsinsats under året 400 timmar — i vissa fall 200 timmar — beskattas hans/hennes inkomst ovanpå den andre makens.

Skulle den medhjälpare maken arbeta 350 timmar i jordbruket eller rörelsen och för detta erhålla 40 kr. i timmen, dvs. tillsammans 14 000 kr., blir skatten normalt ungefär dubbelt så hög som om de beskattas var för sig.

Den individuella beskattningen infördes år 1971. Det är hög tid att ta bort också de kvarvarande resterna av sambeskattningen i dessa fall.

Nettoinkäkt av annan fastighet behandlas alltid som B-inkomst, även i de

inte ovanliga fall då ägaren och/eller dennes make helt eller delvis har sin dagliga gärning förlagd till arbete med fastigheten. Detta leder dels till att intäkten sambeskattas, dels till att ägaren — och i förekommande fall medhjälpande make — inte har möjlighet till ATP eller sjukpenning på den del av inkomsten som härrör från arbetet med fastigheten, dels till att avdrag inte medges för premie för frivillig pensionsförsäkring, eftersom sådan avdragsrätt är begränsad till A-inkomster.

Efter det att vi flera år motionerat om en ändring härvidlag beslöt riksdagen våren 1983 att frågan om beskattning av fastighetsförvaltning skulle prövas av företagsskattekommittén. Trots detta har ännu inget skett. Även här brådskar det med en lösning. Det är nu 15 år sedan dessa beskattningsregler infördes.

De nämnda missförhållandena är i allmänhet lätta att åtgärda:

- Den faktiska sambeskattningen av makar i jordbruk, rörelse eller fåmansbolag hävs enkelt genom att begränsningsregeln slopas.
- Nettointäkt av annan fastighet räknas som A-inkomst, när ägaren och/eller dennes make i inte blott obetydlig omfattning själv deltar i dess skötsel. Motsvarande regel gäller redan inom jordbruk och rörelse.
- I vad gäller sambeskattningen av förmögenhet i övrigt kan en ökad rättvisa direkt åstadkommas genom att medge sambeskattade makar och jämställda resp. föräldrar och barn ett dubbelt så högt skattefritt grundbelopp som övriga, dvs. med nuvarande regler 800 000 kr., om man av olika skäl inte vill medge individuell beskattning med en gång.
- I vad gäller sambeskattningen av inkomster i övrigt samt i fråga om begränsningsregeln bör regeringen skyndsamt lägga fram förslag till dessas avskaffande.

På vederbörande utskott måtte ankomma att utarbeta erforderlig författningstext.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att den s. k. faktiska sambeskattningen av makar som arbetar inom eget jordbruk eller egen rörelse helt avskaffas från 1987 års taxering.
2. att riksdagen beslutar att intäkt av annan fastighet från 1987 års taxering räknas som A-inkomst när ägaren och/eller dennes make deltar i dess skötsel i inte blott ringa omfattning.
3. att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag om upphävande av övriga i motionen nämnda inkomst- och förmögenhetsskatte regler, som missgynnar äktenskapet som samlevnadsform, eller, för samboende par, tillkomsten av gemensamt barn.

Stockholm den 21 januari 1986

Ingegerd Troedsson (m)

Rolf Dahlberg (m)

Karl-Gösta Svenson (m)